

สรุปสถานการณ์ส่งออกไทยไปรัสเซีย ปี 2563

การส่งออกของไทยไปยังตลาดรัสเซียเดือนธันวาคม 2563 มีมูลค่า 64.8 ล้านดอลลาร์สหรัฐ หากเมื่อเทียบกับช่วงเดียวกันของปีที่ผ่านมา ลดลงร้อยละ -01.61 ส่งผลให้ยอดส่งออกสะสมของปีนี้มีมูลค่ารวมทั้งสิ้น 719.3 ล้านดอลลาร์สหรัฐ ลดลงร้อยละ -25.14 โดยได้รับผลกระทบอย่างชัดเจนจากการแพร่ระบาดของ COVID-19 ตั้งแต่ต้นปีและการใช้มาตรการป้องกันต่าง ๆ ที่ไม่เอื้อต่อการค้า เช่น การปิดน่านฟ้าและการบังคับให้ประชาชนกักตนเองอยู่ในที่พัก รวมทั้งการสั่งปิดร้านค้าปลีกบางประเภทและธุรกิจบริการต่าง ๆ เป็นต้น อีกทั้งผู้บริโภคเกิดความความไม่มั่นใจทางเศรษฐกิจจากสถานการณ์ความผันผวนของหลายปัจจัย เช่น การค้าโลกชะลอตัว สงครามการค้า ปัญหาเรือรั่วถูกคว่ำบาตรทางเศรษฐกิจจากโลกตะวันตก ราคาน้ำมัน และโดยเฉพาะค่าเงินรูเบิลที่อ่อนตัวลงมากเมื่อเทียบกับเงินดอลลาร์สหรัฐ

ตารางแสดงมูลค่าการส่งออกสินค้า 10 อันดับแรก เดือนธันวาคม 2563

	ประเภทสินค้า	มูลค่า (ล้าน USD)	Δ %	สัดส่วน %
1	รถยนต์ อุปกรณ์ และส่วนประกอบ	17.36	57.05	26.63
2	ผลิตภัณฑ์ยาง	9.9	29.85	15.31
3	เครื่องปรับอากาศและส่วนประกอบ	4.5	61.60	6.97
4	เครื่องจักรกลและส่วนประกอบของเครื่องจักรกล	4.5	46.01	6.88
5	ผลไม้กระป๋องและแปรรูป	2.7	-38.06	4.17
6	แผงสวิทช์และแผงควบคุมกระแสไฟฟ้า	1.9	117.36	2.89
7	อัญมณีและเครื่องประดับ	1.4	-50.23	2.23
8	รองเท้าและชิ้นส่วน	1.4	-39.09	2.20
9	เครื่องยนต์สันดาปภายในแบบลูกสูบและส่วนประกอบ	1.3	27.85	1.94
10	เม็ดพลาสติก	1.1	-54.00	1.66
	รวม 10 อันดับแรก	45.9	20.02	70.89
	อื่นๆ	18.9	-31.63	29.11
	รวม	64.8	-01.61	100.00

ที่มา: ศูนย์เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร สำนักงานปลัดกระทรวงพาณิชย์ โดยความร่วมมือจากกรมศุลกากร

ในเดือนธันวาคม 2563 สินค้าส่งออก 10 อันดับแรก มีสัดส่วนร้อยละ 70.89 ของมูลค่าการส่งออกทั้งหมด ขยายตัวร้อยละ 20.02 โดย **รถยนต์ อุปกรณ์ และส่วนประกอบ** ยังยืนอยู่ในลำดับที่หนึ่งด้วยมูลค่าเพิ่มขึ้นติดต่อกันเป็นเดือนที่สองหลังจากติดลบมาอย่างต่อเนื่อง ด้วยมูลค่า 17.36 ล้านดอลลาร์สหรัฐ ขยายตัวร้อยละ 57.05 ซึ่งในหมวดนี้ประมาณครึ่งหนึ่งหรือร้อยละ 51.53 มาจากรถยนต์นั่งคิดเป็นมูลค่า 8.89 ล้านดอลลาร์สหรัฐ ตามมาด้วยส่วนประกอบและอุปกรณ์รถยนต์ร้อยละ 48.52 มูลค่า 8.37 ล้านดอลลาร์สหรัฐ นอกจากนั้นหมวดสินค้าที่

เกี่ยวเนื่องกับอุตสาหกรรมยานยนต์ เช่น หมวดผลิตภัณฑ์ยานพาหนะภายใต้ **กลุ่มผลิตภัณฑ์ยาง** ก็เปลี่ยนแปลงไปในทิศทางเดียวกัน ขยายตัวในอัตราร้อยละ 8.31

6 ใน 10 อันดับแรกของสินค้าไทยที่ส่งไปรัสเซียในเดือนธันวาคม 2563 มีอัตราการขยายตัวในแดนบวกเมื่อเทียบกับช่วงเดียวกันในปีที่ผ่านมา โดยมีกลุ่มสินค้าใหม่ที่มีบทบาทเพิ่มขึ้นอย่างโดดเด่น ได้แก่ **แผงสวิทช์และแผงควบคุมกระแสไฟฟ้า** อย่างไรก็ตามพฤติกรรมกรรมการระมัดระวังการใช้จ่ายของผู้บริโภคจากรายได้สำหรับใช้จ่ายลดลงและความไม่มั่นใจในสถานการณ์ทางเศรษฐกิจในอนาคตยังคงเป็นปัจจัยลบอยู่ต่อไป โดยสินค้าที่ได้รับผลกระทบอย่างรุนแรงคือสินค้าที่ไม่จำเป็นต่อการดำรงชีพในช่วงสถานการณ์ทางเศรษฐกิจที่ไม่เอื้ออำนวย

สำหรับหมวดสินค้าอาหารและเครื่องดื่มรวมไปถึงอาหารสัตว์เลี้ยง ถือว่าน่าจะมีโอกาสขยายตัวดีที่สุดในท่ามกลางภาวะเศรษฐกิจที่ซบเซาจากโรคระบาด COVID-19 แต่ก็มีความผันผวนในบางช่วงเวลา โดยเดือนนี้ **ผลไม้กระป๋องและแปรรูป ผลไม้สด/แช่เย็น/แช่แข็งและแห้ง อาหารทะเลกระป๋องและแปรรูป ผลิตภัณฑ์ข้าวสาลีและอาหารสำเร็จรูปอื่น ๆ และอาหารสัตว์เลี้ยง** ต่างกลับมาหดตัวในอัตราร้อยละอีกครั้ง ขณะที่ **เนื้อพลาสติกแช่เย็น/แช่แข็ง** ขยายตัวได้ดี อย่างไรก็ตาม แม้ว่าสินค้าอาหารจะมีโอกาสดีในช่วงการแพร่ระบาดของ COVID-19 แต่ได้รับรายงานจากผู้นำเข้าว่าผู้ส่งออกไทยได้ปรับราคาสินค้าขึ้นจำนวนมาก ขณะเดียวกันอัตราแลกเปลี่ยนค่าเงินรูเบิลที่อ่อนตัวลงมากเมื่อเทียบกับเงินดอลลาร์สหรัฐ รวมทั้งปัญหาการขาดแคลนตู้คอนเทนเนอร์ ล้วนเป็นอุปสรรคสำคัญต่อการขยายตลาดในรัสเซีย

สำหรับสินค้า **เครื่องสำอาง สบู่ และผลิตภัณฑ์รักษาผิว** ที่มักขยายตัวได้ดีมาโดยตลอดในทุกสถานการณ์เศรษฐกิจ แต่ในเดือนนี้ก็กลับมาหดตัวรุนแรงอีกครั้ง

ตารางแสดงโครงสร้างการส่งออกสินค้าไทยไปยังรัสเซีย ปี 2563

	ประเภทสินค้า	มูลค่า (ล้าน USD)	Δ %	สัดส่วน %
1	สินค้าเกษตรกรรม (กลีฏอน, ทุเรียน, ทุเรียน)	57.2	-17.13	7.95
2	สินค้าอุตสาหกรรมเกษตร	91.2	-5.93	12.68
3	สินค้าอุตสาหกรรม	558.1	-28.76	77.59
4	สินค้าแร่และเชื้อเพลิง	12.8	11.88	1.79
	รวม	719.3	-25.14	100.00

ที่มา: ศูนย์เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร สำนักงานปลัดกระทรวงพาณิชย์ โดยความร่วมมือจากกรมศุลกากร

พิจารณาโครงสร้างสินค้าส่งออกจากไทยไปยังตลาดรัสเซียในปี 2563 พบว่า **กลุ่มสินค้าอุตสาหกรรม** เป็นกลุ่มสินค้าหลักที่ครองส่วนแบ่งการส่งออกจากไทยทั้งหมดกว่าร้อยละ 77 แบ่งออกเป็นหมวดรถยนต์ อุปกรณ์ และส่วนประกอบเป็นสินค้าหลัก (สัดส่วนร้อยละ 28.23 ของการส่งออกทั้งหมดของไทยไปยังรัสเซีย) ตามมาด้วยผลิตภัณฑ์ยาง (ร้อยละ 11.69) เครื่องจักรกลและส่วนประกอบของเครื่องจักรกล (ร้อยละ 5.69) เครื่องปรับอากาศและส่วนประกอบ (ร้อยละ 3.96) กลุ่มรองลงมาเป็น **กลุ่มสินค้าอุตสาหกรรมเกษตร** สัดส่วนรวมร้อยละ 12.68 ที่มีสินค้าผลไม้กระป๋องและแปรรูปเป็นตัวนำ (ร้อยละ 6.13) รองลงมาได้แก่ อาหารทะเลกระป๋องและแปรรูป (ร้อยละ 1.84) ถัดไปเป็น **กลุ่มสินค้าเกษตรกรรม** มีสัดส่วนร้อยละ 7.95 แบ่งเป็นกลุ่มสินค้ากลีฏอน (ร้อยละ 6.10) แยกย่อยออกเป็นยางพารา (ร้อยละ 1.95) ผลไม้สด แช่เย็น แช่แข็ง และแห้ง (ร้อยละ 1.60) และข้าว (ร้อยละ 1.46) เป็นสินค้าหลัก รวมทั้งกลุ่มสินค้าประมง (ร้อยละ 1.84) ที่มีปลา (ร้อยละ 1.58) เป็นสินค้าหลัก ทั้งนี้ สินค้า

ใกล้ชิดแข่งขันแข่งจากไทยในปีนี้ได้หายไปจากตลาดหลังจากที่มีการเริ่มส่งออกไปยังรัสเซียอีกครั้งเมื่อปีที่ผ่านมาได้ อีกทั้งสินค้าเปิดแข่งขันแข่งที่มีความต้องการในตลาดแต่ขาดแคลนสินค้าเพื่อการส่งออกจากประเทศไทย

ตารางแสดงสรุปมูลค่าการส่งออกสินค้า 10 อันดับแรก ปี 2563

	ประเภทสินค้า	มูลค่า (ล้าน USD)	Δ %	สัดส่วน %
1	รถยนต์ อุปกรณ์ และส่วนประกอบ	203.1	-38.03	28.23
2	ผลิตภัณฑ์ยาง	84.1	-9.28	11.69
3	ผลไม้กระป๋องและแปรรูป	44.1	4.89	6.13
4	เครื่องจักรกลและส่วนประกอบของเครื่องจักรกล	40.9	-5.06	5.69
5	เครื่องปรับอากาศและส่วนประกอบ	28.5	-10.42	3.96
6	อัญมณีและเครื่องประดับ	22.4	-34.59	3.11
7	แผงสวิทช์และแผงควบคุมกระแสไฟฟ้า	20.2	226.28	2.81
8	เม็ดพลาสติก	18.2	-41.95	2.53
9	ยางพารา	14.1	4.85	1.95
10	รองเท้าและชิ้นส่วน	13.8	13.49	1.92
	รวม 10 อันดับแรก	489.2	-22.91	68.01
	อื่นๆ	230.1	-29.47	31.99
	รวม	719.3	-25.14	100.00

ที่มา: ศูนย์เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร สำนักงานปลัดกระทรวงพาณิชย์ โดยความร่วมมือจากกรมศุลกากร

จากมูลค่าการส่งออกในปี 2563 จะเห็นว่าสินค้า **รถยนต์ อุปกรณ์ และส่วนประกอบ** แม้จะได้รับผลกระทบหนักที่สุดแต่ก็ยังคงมีบทบาทสำคัญและเป็นสินค้าหลักมีมูลค่าสูงที่สุดเหนือกว่าทุกหมวด ด้วยมูลค่ากว่า 203 ล้านดอลลาร์สหรัฐ โดยครองสัดส่วนการส่งออกของทั้งหมดประมาณร้อยละ 28 ทั้งนี้ไม่มีการส่งออกรถยนต์นั่งประเภทเครื่องยนต์ดีเซลขนาดระหว่าง 1,500-2,500 ซีซี จากไทยไปรัสเซียตั้งแต่ปีที่ผ่านมา เหลือแต่รถยนต์นั่งเครื่องยนต์ดีเซลขนาดเกินกว่า 2,500 ซีซี ซึ่งทั้งนี้ขึ้นอยู่กับนโยบายทางการตลาดของบริษัทแม่เจ้าของแบรนด์ในต่างประเทศ เป็นสำคัญว่าจะตลาดใดนำเข้าจากแหล่งผลิตใดของโลกหรือเลือกที่จะเปิดสายการผลิตเองในประเทศเป้าหมาย กอปรกับการเติบโตของการซื้อรถยนต์ใหม่ในตลาดรัสเซียโดยรวมชะลอตัวลงเช่นเดียวกับทั่วโลก โดยเฉพาะการแพร่ระบาดของไวรัส COVID-19 ที่ซ้ำเติมสถานการณ์อย่างรุนแรง

ผลิตภัณฑ์ยาง ร้อยละ 67 ของผลิตภัณฑ์ยางทั้งหมดเป็นยางใหม่สำหรับยานพาหนะต่าง ๆ รองลงมาร้อยละ 12.25 เป็นผลิตภัณฑ์ยางที่ใช้ทางเกษตรกรรม อีกร้อยละ 9.51 เป็นถุงมือยาง ร้อยละ 4.88 เป็นยางวัลแคนไนซ์ และร้อยละ 2.5 เป็นยางรัดของ จากปัจจัยการแพร่ระบาดของ COVID-19 ก่อให้เกิดความต้องการใช้ผลิตภัณฑ์ป้องกันเชื้อเพิ่มขึ้นอย่างชัดเจน โดยเฉพาะถุงมือยางและถุงยางอนามัย

อัญมณีและเครื่องประดับ แม้ว่าสินค้าส่วนใหญ่ที่เป็นอัญมณีและเครื่องประดับทำด้วยเงินและทองจะกลับมาเติบโตได้ดีอีกครั้งในปีนี้ได้ก็ไม่เพียงพอ เนื่องจากการหดตัวของทองคำยังไม่ได้แปรรูปที่มีมูลค่าสูงเป็นตัวแปรสำคัญ ญาติให้มูลค่ารวมลดลง ทั้งนี้ด้วยปัจจัยลบของค่าเงินรูเบิลที่อ่อนตัวอย่างต่อเนื่องท่ามกลางปัญหาการแพร่ระบาดของ COVID-19 ที่ยังไม่คลี่คลายยังทำให้ผู้บริโภคต้องเพิ่มความระมัดระวังในการใช้จ่ายโดยเฉพาะกับสินค้าฟุ่มเฟือยอยู่ต่อไป

เครื่องสำอาง สบู่ และผลิตภัณฑ์รักษาผิว แม้จะเป็นสินค้าที่มีมูลค่าไม่มากนักแต่มีลักษณะเด่นในศักยภาพที่มักสามารถเติบโตประคองตัวได้อย่างต่อเนื่องในแทบทุกสถานการณ์ทางเศรษฐกิจ แต่ในปีนั้นไม่สามารถฝ่าวิกฤติไปได้ ทำให้ต้องหดตัวลงร้อยละ **-10.91**

คาดการณ์การส่งออกของไทยไปยังตลาดรัสเซีย

เศรษฐกิจของรัสเซียปี พ.ศ. 2563 จากผลกระทบของ COVID-19 การเติบโตเป็นลบประมาณ **-4** นับตั้งแต่เดือนมิถุนายนที่ผ่านมารัฐบาลได้ผ่อนคลายมาตรการป้องกันลงเป็นลำดับและสถานการณ์ทางเศรษฐกิจดูเหมือนจะพลิกฟื้นขึ้นมาได้อีกครั้งหนึ่ง แต่การแพร่ระบาดของไวรัสโคโรนาระลอกที่สองที่รุนแรงขึ้นเป็นลำดับโดยที่รัฐบาลรัสเซียยืนยันว่าจะไม่ใช้มาตรการรุนแรงถึงขั้นล็อกดาวน์ทั่วประเทศอีก ซึ่งก็ยังคงเป็นสิ่งที่น่ากังวลและต้องติดตามอย่างใกล้ชิดต่อไป ทั้งนี้กว่าสภาวะเศรษฐกิจจะฟื้นกลับคืนมาอยู่ในระดับช่วงก่อนโรคระบาดแพร่กระจายได้อีกครั้ง คงต้องรอดูถึงช่วงครึ่งหลังของปี พ.ศ. 2565 เป็นอย่างเร็ว

โอกาสการส่งออกของไทยยังต้องพึ่งพาหมวดสินค้ารถยนต์ อุปกรณ์ และส่วนประกอบ เป็นสำคัญอยู่ต่อไปเนื่องจากมีสัดส่วนมูลค่าการส่งออกของไทยทั้งหมดประมาณร้อยละ 30 ยังไม่รวมสินค้ายางรถยนต์ที่มีการเคลื่อนไหวไปในทิศทางเดียวกันด้วย รองลงมาเป็นสินค้าเกษตรและอาหาร ซึ่งไทยถือเป็นประเทศหนึ่งที่มีจุดแข็งทางด้านการเกษตรและการผลิตอาหารที่ได้รับการยอมรับของโลก ทั้งนี้มีสินค้าเด่นตัวใหม่ที่มีศักยภาพได้แก่ แผงสวิทช์และแผงควบคุมกระแสไฟฟ้า รวมทั้งสินค้าสุขอนามัยเพื่อป้องกันโรคติดต่อ เช่น ถุงมือยางและถุงยางอนามัย อย่างไรก็ตามค่าเงินรูเบิลที่อ่อนตัวลงในอัตราสูงควบคู่กับต้นทุนสินค้าที่เพิ่มสูงขึ้นของผู้ส่งออก รวมทั้งการขาดแคลนตู้คอนเทนเนอร์จะเป็นอุปสรรคสำคัญต่อการขยายตลาดของสินค้าไทย ส่วนสินค้าอื่น ๆ ที่ไม่มีความจำเป็นต่อการดำรงชีวิตย่อมได้รับผลกระทบจากความต้องการที่ลดลงตามภาวะเศรษฐกิจซึ่งคงต้องรอการฟื้นตัวไปถึงปีหน้า

สำหรับในปี พ.ศ. 2564 หวังว่าปัญหาการแพร่ระบาด COVID-19 จะบรรเทาลงจากการฉีดวัคซีนให้แก่ประชาชนทั่วไปและเปิดโอกาสให้เศรษฐกิจได้กลับมาฟื้นตัว ซึ่งจะช่วยให้อัตราการส่งออกของไทยกลับมาเติบโตได้อีกครั้ง ประมาณร้อยละ 7